
Z orzecnictwa Sądu Najwyższego w sprawach adwokackich

Palestra 11/6(114), 66-68

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w szeregach adwokatury, pełniąc znów różne zaszczytne funkcje w organach zwierzchnich.

Śmierć męża w 1956 r. załamała Ją, rezygnowała kolejno z zajmowanych stanowisk, wycofała się z życia społecznego i zawodowego.

Złożona ciężką niemocą, dożywała w samotności Swe jakże bogate i piękne życie, odwiedzana przez grono najbliższych przyjaciół

Na pogrzeb Jej w dniu 20 maja 1967 r. przybyli tłumnie koledzy i przyjaciele, by oddać hołd pamięci szlachetnego Człowieka.

Halina Więckowska

Z ORZECZNICTWA SĄDU NAJWYŻSZEGO **W SPRAWACH ADWOKACKICH**

UCHWAŁA **SKŁADU SIĘDMIU SĘDZIÓW** **z dnia 14 lutego 1967 r.** **(RAD 44/66)**

Sąd Najwyższy w Warszawie, po rozpoznaniu w dniu 14.II.1967 r. wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o udzielenie odpowiedzi na następujące pytanie prawne:

„Czy dopuszczalna jest rewizja nadzwyczajna od prawomocnego postanowienia komisji dyscyplinarnej kończącego postępowanie dyscyplinarne (art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 19.XII.1963 r. o ustroju adwokatury w związku z § 1 ust. 2, § 3 ust. 2 i § 45 rozporządzenia z dnia 22.XII.1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim)?”

uchwalił:

udzielić odpowiedzi negatywnej.

Uzasadnienie

I. Art. 103 ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. Nr 57, poz. 309) przewiduje rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orze-

czenia dyscyplinarnego. Rewizję tę rozpoznaje Sąd Najwyższy. Wydane na podstawie art. 108 pkt 4 tej ustawy rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (Dz. U. z 1965 r. Nr 2, poz. 7) stanowi w § 45, że w razie wniesienia do Sądu Najwyższego rewizji nadzwyczajnej od prawomocnego orzeczenia stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego dotyczące rewizji nadzwyczajnej. Ma zatem w tym postępowaniu zastosowanie art. 394 k.p.k.

Ponadto w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim w zakresie nie unormowanym ustawą z dnia 19 grudnia 1963 r. o ustroju adwokatury i rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie tego postępowania stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego (§ 1 ust. 2 cytowanego rozporządzenia).

II. Art. 394 k.p.k. głosi, że od każdego prawomocnego wyroku oraz od każdego prawomocnego postanowienia

kończącego postępowanie sądowe może być założona rewizja nadzwyczajna do Sądu Najwyższego. Przedmiotem więc zaskarżenia rewizją nadzwyczajną w procesie karnym może być „orzeczenie”, gdyż taką nazwę zbiorczą dla obu wymienionych wyżej rozstrzygnięć wprowadza art. 40 § 1 k.p.k.

Terminu podobnego do wyżej wymienionego używa art. 103 ustawy o ustroju adwokatury głosząc, że rewizją nadzwyczajną może być zaskarżone „orzeczenie dyscyplinarne”. W związku z tym powstaje zagadnienie, czy ten ostatni termin jest również terminem zbiorczym obejmującym oba rodzaje rozstrzygnięć dyscyplinarnych, odpowiadających pojęciowo wyrokom i postanowieniom w procesie karnym.

Na pytanie to należy odpowiedzieć negatywnie, albowiem ustawa o ustroju adwokatury używa zarówno terminu „postanowienie” (art. 101 ust. 2), jak i „orzeczenie dyscyplinarne” (art. 103), a więc rozróżnia te dwa rodzaje rozstrzygnięć i dopuszcza zaskarżenie jedynie orzeczenia dyscyplinarnego, nie mówiąc nic o zaskarżeniu postanowienia o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego. Dalszy argument wypływa z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim. Z przepisu tego bowiem wynika, że odpowiednikiem wyroku w postępowaniu karnym jest w postępowaniu dyscyplinarnym „orzeczenie dyscyplinarne”, a odpowiednikiem postanowienia w postępowaniu karnym — postanowienie dyscyplinarne, przy czym te orzeczenia oraz te postanowienia w postępowaniu dyscyplinarnym otrzymały wspólne miano „rozstrzygnięć”.

Ponadto § 3 ust. 2 cytowanego rozporządzenia stanowi, że orzeczenie może zapaść jedynie na rozprawie, chyba że przepis szczególny stanowi

inaczej. Takim właśnie przepisem jest § 19 ust. 2 cytowanego rozporządzenia, przewiduje on bowiem, że rozstrzygnięcie będące w swej istocie postanowieniem dyscyplinarnym następuje w formie orzeczenia na posiedzeniu niejawnym wojewódzkiej komisji dyscyplinarnej w tych wypadkach, gdy postanowienie o zaniechaniu lub umorzeniu dochodzenia, wydane przez rzecznika dyscyplinarnego, zostanie zaskarżone przez prokuratora wojewódzkiego i pokrzywdzonego, a rzecznik do złożenia odwołania się nie przychyli.

Przepis więc § 19 ust. 2 cytowanego rozporządzenia, respektując myśl ustawy o ustroju adwokatury wyrażoną w art. 103 ust. 1, nadał najważniejszym rozstrzygnięciom dotyczącym umorzenia postępowania formę orzeczeń dyscyplinarnych, aby w ten sposób umożliwić ich zaskarżenie rewizją nadzwyczajną.

Ze względu na powyższe należy zatem przyjąć, że rewizją nadzwyczajną może być zaskarżone jedynie orzeczenie dyscyplinarne, rozstrzygające sprawę merytorycznie, oraz orzeczenie umarzające postępowanie, o którym mówi § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 grudnia 1964 r. w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim.

Ponadto z zasady subsydiarnego stosowania przepisów k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim (§ 1 ust. 2 cytowanego rozporządzenia z 22 grudnia 1964 r.) wynika, że ma również odpowiednie zastosowanie w tym postępowaniu zasada prawna wyrażona w uchwale ZO 141/31 i powtórzona w nie publikowanym orzeczeniu powojennym II KRn 896/54. Zasada ta sprowadza się do twierdzenia, że po rozpoczęciu przewodu sądowego (art. 293 k.p.k.) o umorzeniu postępowania należy orzec wyrokiem.

W postępowaniu więc dyscyplinarnym przeciwko adwokatom i aplikantom adwokackim odpowiednie zastosowanie tej zasady oznacza, że po rozpoczęciu przewodu dyscyplinarnego umorzenie postępowania następuje w formie orzeczenia, a więc w tej postaci rozstrzygnięcia, które ulega zaskarżeniu rewizją nadzwyczajną.

Za wnioskiem, że intencją ustawy o ustroju adwokatury było ograniczenie zaskarżenia rewizją nadzwyczajną jedynie orzeczeń dyscyplinarnych, przemawia ponadto argument płynący z art. 122 i 123 prawa o ustroju

sądów powszechnych (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40). W postępowaniu dyscyplinarnym bowiem przeciwko sędziom cytowane wyżej przepisy przewidywały dopuszczalność założenia rewizji nadzwyczajnej zarówno od prawomocnych wyroków dyscyplinarnych, jak i od prawomocnych postanowień.

Z tych przeto względów Sąd Najwyższy w powiększonym składzie udzielił odpowiedzi jak w sentencji, wychodząc ponadto z założenia, że odpowiedź przeciwna musiałaby przyjmując za dopuszczalną wykładnię rozszerzającą na niekorzyść obwinionego.

ORZECZNICTWO WYŻSZEJ KOMISJI DISCYPLINARNEJ

ORZECZENIE

z dnia 17 grudnia 1966 roku
(WKD 150/66)

Adwokat, ustanowiony substytutem kolegi z tego samego zespołu adwokackiego na czas jego urlopu, obowiązany jest zastępować go nawet wtedy, gdy nie wróci on z urlopu w ustalonym terminie, a w razie kolizji — zorganizować dalsze zastępstwo bądź też prosić o nie kierownika zespołu. Obowiązek ten wynika z zespołowego charakteru pracy adwokatów oraz z zasad koleżeństwa zawodowego.

Z uzasadnienia:

Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna Izby Adwokackiej w A orzeczeniem z dnia 10.IX.1966 r. uznała adw. X za winnego tego, że:

„dnia 16.III.1966 r. nie stawił się na rozprawę rewizyjną w Sądzie Wojewódzkim w A — w zastępstwie adw. Y — w sprawie cywilnej ob.

B. i nie poczynił odpowiednich starań, by zapewnić zastępstwo w tej sprawie, mimo że zobowiązał się zastępować adwokata Y jako członka Zespołu w czasie jego nieobecności w pracy z powodu urlopu”

i wymierzyła mu za ten czyn karę dyscyplinarną zawieszenia w wykonywaniu czynności zawodowych na okres 6 miesięcy, obciążając go zarazem kosztami postępowania w formie opłaty zryczałtowanej w kwocie 1200 złotych.

Opierając się na wyjaśnieniach obwinionego, zeznaniach adw. Y i ob. B oraz na dokumentach i aktach podręcznych Wojewódzka Komisja Dyscyplinarna ustaliła:

1. że adw. Y, wyjeżdżając na 2-tygodniowy urlop do Zakopanego do dnia 15 lub 16.III.1966 r., przekazał obwinionemu kilka teczek akt podręcznych i kilka pełnomocnictw in blanco w celu ich wykorzystania w innych sprawach oraz
2. że obwiniony podjął się zastęp-